

Beste lezers,

Onderstaande stads- en dorpsbeschrijving is geschreven in het Nederlands dat in de achttiende eeuw werd gesproken en geschreven. De schrijver van het artikel heeft het aangepast naar het hedendaagse taalgebruik, maar soms laat hij nog bepaalde woorden in de oorspronkelijke staat staan.

Stads- en dorpsbeschrijving in de achttiende eeuw

In onze tijd reizen de mensen veel voor hun werk, maar ook voor hun plezier. In vroeger tijden was dat eveneens het geval, zij het op een andere manier. Reizen deed men te voet, per paard, met een koets of trekschuit. Voor men op weg ging was het belangrijk een aantal dingen uit te zoeken zoals: hoe kom ik

waar ik heen wil, wanneer vertrekt mijn voertuig, hoe lang doet het erover en waar zijn de herbergen? De reis ging vaak over onverharde wegen waarbij het de kunst was om vóór donker een onderkomen te hebben gevonden. Zo was er in de achttiende eeuw Lieve van Ollefen die op reis ging en de dorpen en steden beschreef die hij onderweg bezocht. Hij heeft er acht boeken over geschreven en stond bekend als de Nederlandse stads- en dorpsbeschrijver. Voor zijn boeken maakte hij ook gebruik van de verhalen van anderen. Dit ging via overlevering waardoor het kon gebeuren dat niet alles klopte wat er beschreven stond.

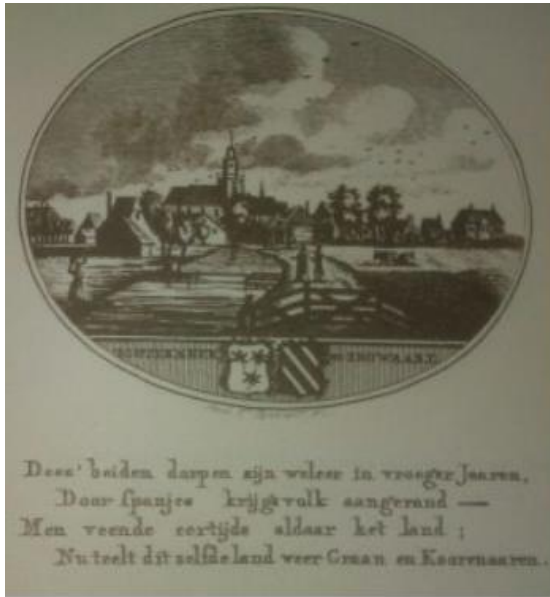
Vertrek met de diligence ergens in Frankrijk (Afb.: Wikipedia)

In onze nieuwsbrief 58 van april 2017 gaven we weer hoe Van Ollefen de herkomst van de dorpsnamen verklaarde. Verder schreef hij over Zoetermeer en Zegwaart dat beide dorpen twee Heerlijkheden waren welke elk haar bijzondere Ambachtsheren of -vrouwen hebben en door slechts eene watering van elkaar afgezonderd zijn, en dezen afzondering nog niet eens als een geheele scheiding kan aangemerkt worden. Zoo verward men zich zeer ligt in de eigenlijke grondliggingen dezer dorpen. Het kerkgebouw levert hiervan een duidelijk bewijs op. Want wanneer men de ligging gadeslaat dan zou men moeten besluiten dat het gebouw op Zegwaartse grond lag. Dat wij egter het tegendeel nader zullen bewijzen. Daar de beide gemeenten van ouden tijden iets met elkaar hebben valt de grondscheiding tussen beide moeilijk te bepalen. Verscheidene schrijvers hebben echter aangetoond dat de gemeentekerk op de grond van Zegwaart staat. Sedert het jaar 1528 heeft een vonnis van de Hove van Holland echter ten voordele van de Vrouwe van Kruijningen en

Prent: Beeldbank Zoetermeer

Vrouwe van Zoetermeer bepaalt dat de kerk onder Zoetermeer behoort. Zo gaat de beschrijving over beide dorpen nog paginalang door.

Zoetermeer en Zegwaard in 1793, Nederlandsche Stad- en Dorp- Beschrijver.

Voor de illustraties maakte Van Ollefen gebruik van bekende illustratoren uit de achttiende eeuw. Een van hen was Anna Catharina Brouwer, een bekende graveerster en tekenares. Befaamd om haar populaire stadsgezichten.

De acht boeken zijn beschikbaar op het internet en deel zeven gaat over Rijnland.

Boekjes van Van Ollefen

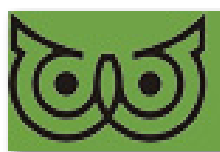
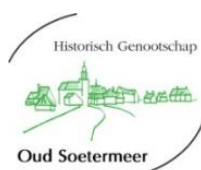
F. v.d. Leeuw

Illustratie: Anna Catharina Brouwer

Onderstaand treft u aan ons programma voor 2019. Noteer in uw agenda uw favoriete tocht en wij verwelkomen u graag op die datum. Tot dan.

WANDEL- FIETS- KOETS- en VAARTOCHTEN 2019					
Weeknr.	Woensdag/Zaterdag	Route	Soort	Verzamelen	Aanvang
16	woensdag 17 april	Westerpark/Meerzichtroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
16	zaterdag 20 april	Parkentocht	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
17	woensdag 24 april	Zegwaartse geschiedenisroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
17	zaterdag 27 april	Dorpsstraat./verdwenen winkels	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
18	woensdag 1 mei	Zoetermeer in oorlog route	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
18	zaterdag 4 mei	Zoetermeer in oorlog route	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
19	woensdag 8 mei	Wijkwandeling De Leyens	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
19	zaterdag 11 mei	Dorpsstraat/buurtvaartroute	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
20	woensdag 15 mei	Wilsveenroute	Koetstocht	9.30 uur	10.00 uur
20	zaterdag 18	Stationsstraatroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
21	woensdag 22 mei	Polder/molentochtroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
21	zaterdag 25 mei	Weipoort vaartocht	Boottocht	na 9.30 uur	9.45 uur
22	woensdag 29 mei	Zegwaart/Schinkel/Horreroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
22	zaterdag 1 juni	Rijksmonumentenroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
23	woensdag 5 juni	Wijkwandeling Segwaert	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
23	zaterdag 8 juni	Dorpsstraat/kerkenpadroute	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
24	woensdag 12 juni	Boter, kaas en eierenroute	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
24	zaterdag 15 juni	Weipoortvaartocht	Boottocht	na 9.30 uur	9.45 uur
25	woensdag 19 juni	Wijkwandeling Stadshart	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
25	zaterdag 22 juni	Zoetermeer-Zuiveldorp	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
26	woensdag 26 juni	Jan Dekker fietstocht	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
26	zaterdag 29 juni	Wijkwandeling Rokkeveen	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur

27	woensdag 3 juli	Pioniersroute	Koetstocht	9.30 uur	10.00 uur
27	zaterdag 6 juli	Zoetermeerse Parkenroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
28	woensdag 10 juli	Dorpsstraat/buurtvaartroute	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
28	zaterdag 13 juli	Wijkwandeling De Leyens	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
29	woensdag 17 juli	Dorpsstraat/verdwenen winkels	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
29	zaterdag 20 juli	Stationsstraatroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
30	woensdag 24 juli	Stadscentrum route	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
30	zaterdag 27 juli	Weipoort vaartocht	Boottocht	na 9.30 uur	9.45 uur
31	woensdag 31 juli	Twee dorpen "leed" route	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
31	zaterdag 3 augustus	Wijkwandeling Oude Dorp	Wandeling	9.45 uur	10.00 uur
32	woensdag 7 augustus	Dorpsstraat/kerkenpadroute	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
32	zaterdag 10 augustus	Polder/molentochtroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
33	woensdag 14 augustus	Wijkwandeling Stadshart	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
33	zaterdag 17 augustus	Wijkwandeling Rokkeveen	Wandeling	13.30 uur	14.00 uur
34	woensdag 21 augustus	Zoetermeerse Parkenroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
34	zaterdag 24 augustus	Weipoort vaartocht	Boottocht	na 9.30 uur	9.45 uur
35	woensdag 28 augustus	Wijkwandeling Segwaert	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
35	zaterdag 31 augustus	Boerderijenroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
36	woensdag 4 september	Wilsveenroute	Koetstocht	9.30 uur	10.00 uur
36	zaterdag 7 september	Westerpark/Meerzichtroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
37	woensdag 11 september	Zegwaard/Schinkel/Horreroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
37	zaterdag 14 september	Weipoort vaartocht	Boottocht	na 9.30 uur	9.45 uur
38	woensdag 18 september	Twee dorpen "leed" route	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
38	zaterdag 21 september	Stationsstraatroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
39	woensdag 25 september	Zoetermeer-Zuiveldorp	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
39	zaterdag 28 september	Nieuwe Driemanspolder	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
40	woensdag 2 oktober	Leiden Ontzetroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
40	zaterdag 5 oktober	Zegwaardse geschiedenisroute	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
41	woensdag 9 oktober	Rijksmonumentenroute	Fietstocht	9.30 uur	10.00 uur
41	zaterdag 12 oktober	Dorpsstraat/verdwenen winkels	Wandeling	9.30 uur	10.00 uur
42	woensdag 16 oktober	Pioniersroute	Koetstocht	9.30 uur	10.00 uur

GILDE
Zoetermeer

Het startpunt van elke wandeling of fietstocht van Gilde Stadsgidsen Zoetermeer wordt aangegeven in de nieuwsberichten (streekblad en Postiljon) en op de website 'vrijwilligerscentralezoetermeer.nl'. Voor aanmelding van een van de tochten zie onderstaand e-mailadres. De kosten per wandeling of fietstocht bedragen € 5,00 per persoon en dienen overgemaakt te worden op bankrekeningnummer NL40INGB0009131656 van de Stg. Vrijwilligerscentrale Zoetermeer – Stadsgidsen onder vermelding van de tocht. De kosten van de koetstocht bedragen € 15,00 per persoon, incl. een lekker kopje koffie of thee na afloop. De koetstocht Pioniersroute begint en eindigt bij Hotel-Restaurant De Sniep, Broekwegschouw 211, 2717 LC Zoetermeer. De koetstocht Wilsveenroute begint en eindigt bij stalhouderij Hanemaaijer, Voorweg 172, 2716 NK te Zoetermeer. De kosten voor de vaartocht door de Weipoort bedragen ook € 15,00 per persoon, incl. een lekker kopje koffie of thee na afloop. De vaartocht begint en eindigt bij de kaasboerderij Van Veen, Weipoortseweg 72a, 2381 NG Zoeterwoude – Weipoort. Na aanmelding ontvangt u twee dagen voor de tocht bericht over het wel/niet doorgaan van de koets- of vaartocht, dit is namelijk afhankelijk van het totaal aantal deelnemers en het weer. Alle tochten starten met een korte introductie van de Stadsgids. De kosten van zowel de koets- en vaartocht kunt u overmaken op bankrekeningnummer NL40INGB0009131656 van de Stg. Vrijwilligerscentrale Zoetermeer – Stadsgidsen onder vermelding van de tocht. Voor deelname aan een van bovenstaande tochten kunt u zich aanmelden door een e-mail te sturen naar stadsgidsenzoetermeer@gmail.com of telefonisch met ons contact op te nemen, telefoonnummers 06-53103860 of 06-53395264. Tochten voor groepen zijn op aanvraag mogelijk; informatie en aanvraag eveneens via bovenstaand e-mailadres of telefoonnummers.

Als u de nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen of uw e-mailadres wijzigt, wilt u dit dan doorgeven aan: f.n.leeuw@ziggo.nl